

יחידת רונ"ן

ביקורת מעקב

חטיבת קהילה

האגף לשירותים חברתיים

יחידת רונ"ן ביקורת מעקב

1. בשנת 2021 נערכה ביקורת ביחידת רונ"ן (רווחת הנער והנערה) הכפופה לאגף הרווחה ולסמנכ"לית קהילה.
2. יחידת רונ"ן היא יחידה ייחודית בעיר בת-ים, שאינה קיימת ברשויות אחרות, אשר מרכזת את הטיפול בנוער בסיכון תחת קורת גג אחת במטרה לשמור על הרצף הטיפולי.
3. עובדי היחידה, ברובם, עובדים סוציאליים, המתמחים בעבודה עם מתבגרים ובעלי ניסיון עשיר בתחום.
4. בחלק מהתכניות קיים שיתוף פעולה עם עמותות שזכו במכרזים פומביים של העירייה, ומתמחות בתחומים שונים הנוגעים לטיפול בנוער וצעירים.
5. הביקורת התרשמה, כי חל שיפור משמעותי בתחום תכניות העבודה בהובלתה של מנהלת האגף לשירותים חברתיים ומנהלת המחלקה, כולל הצבת יעדים מדידים ומעקב בתחום התקציבי.
6. לאחרונה, נערך שיפוץ נרחב במשרדי היחידה הכולל גם החלפת ריהוט. במקביל, נחנכו משרדים חדשים ברחוב ניצנה בעיר ("תכלת"), ולשם הועברו מספר עו"ס ("יתד"), כך שנפתרה גם בעיית הצפיפות.
7. העירייה גם שיפצה את המבנה בו מתקיים פרויקט "עלמה", כולל המטבח והשירותים.
8. ביקורת המעקב בדקה את אופן תיקון הליקויים ויישום ההמלצות, כפי שפורטו בדו"ח הביקורת.
9. להלן ממצאי ביקורת המעקב:

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2021	
בוצע	1. לארגן מחדש את החלל המרכזי במשרדי היחידה, כך שלכל אחד מעובדי היחידה יהיה אזור בו יוכל לעבוד בפרטיות. כמו כן, לוודא, כי לכל עו"ס יהיה ארון אישי בו יוכל לנעול מסמכים סודיים.	1.
בוצע חלקית	לשקול רכישת מחשבים ניידים לעובדי היחידה, ולו באופן מדורג, בשל אופי העבודה, והעובדה שהם לא עובדים במקום פיזי אחד.	2.

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2021	
<p>תקופת הקורונה. בהמשך מתוכננים להתקבל מחשבים נוספים.</p>		
<p>טרם בוצע</p> <p>קיים קשר שוטף עם מנהל החינוך ופגישות קבועות לאורך השנה עם סגנית מנהל החינוך האחראית על הנושא של ילדים ונוער בסיכון.</p> <p>קיים מנעד רצף בלתי פורמלי: שפ"ח נותן מענה רגשי בתחילת הרצף, הד ספייס נותנת מענה קצר מועד ורוני"ן בקצה ברצף.</p> <p>הביקורת סבורה, כי יש להשלים את כתיבת הוראות העבודה המפורטות, בהתאם למדיניות, לנהלים ולהסכמות על שיתופי הפעולה.</p>	<p>3. לכתוב הוראות עבודה הנוגעות לפעילות היחידה ותהליכי העבודה, זאת בשיתוף עם האגפים השונים להם יש ממשקי עבודה עם היחידה (בתי הספר, מנהל החינוך, השירות הפסיכולוגי, מחלקת קליטת עלייה, מחלקת הנוער בתפ"ס וכד'), במיוחד לאור מורכבות המקרים המטופלים, והעומס הגדול הקיים בכלל היחידות המטופלות בנוער. חשוב לעצב תהליך עבודה אשר ישלב את כלל הגורמים בעירייה אשר נחשפים לנוער בעיר, ויכולים לסייע באיתור נוער בסיכון, ויבחן את הצרכים של היחידות השונות, כך שיחידת רוני"ן תוכל לתת מענה נכון לצרכים אלו.</p> <p>חשוב לכלול בהוראות העבודה התייחסות לנושאים הבאים:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. הגדרת כללי המרחב הבטוח (הנחיות מניעת העסקת עברייני מין, ודרישות ביטוחיות שונות) במסגרות השונות המנוהלות על ידי היחידה. 2. ניהול נוכחות במסגרות השונות. 3. הגדרת הדיווחים והבקורות אותם יש לבצע אחר עבודת העמותות, הן בנושאים טיפוליים והן בנושאים כספיים. 	
<p>בוצע</p> <p>מחלקת רוני"ן עובדת מזה שנתיים על פי תוכניות עבודה מדידות. בנוסף, קיימת הקפדה על עבודה ב"אורות" (התוכנה של הרווחה) לצד ריכוז נתונים בטבלאות למעקב. לכל תוכנית המופעלת במחלקת רוני"ן יש מקור תקציבי ברור שהיקפו ברור.</p>	<p>4. להגדיר את המטרות, ארוכות הטווח, של יחידת רוני"ן ולהציב למטרות אלו יעדים מדידים, אשר יכללו את כל היבטי הטיפול בנוער בסיכון, תוך התייחסות למספר הנערים והנערות המטופלים ביחידה, אבני הדרך בתהליכים, לוחות זמנים, ממשקים ושיתופי פעולה עם יחידות מחוץ למחלקה, מדדים להצלחה וכן מקורות תקציביים לפעילויות.</p>	
<p>בוצע</p> <p>משרד הרווחה ערך שינויים בסעיפים התקציביים הרלוונטיים למחלקת</p>	<p>5. לערוך באמצעות חשבת האגף ניתוח מהותי של ההוצאות בתחום הנוער בסיכון, והתאמתן לסעיפים התקציביים, זאת בנוסף על בחינת</p>	

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2021	
<p>רוני'ן. סעיפי תקציב אוחדו והיה צריך ללמוד ולהבין אותם. כשמדובר בתקציב על פי שמות מקבלי השירות נעשים מאמצים רבים לנצל עד תום. הדיווחים מתבצעים עפ"י הוראות משרד הרווחה על מנת למצות את ההכנסות בעבור דיווחים אלו. יש קשר רציף עם חשבות האגף בנושא התקציבים. כמו כן, במחצית השנה עודכן התקציב העירוני, דבר שלא נעשה קודם לכן.</p>	<p>שיעור ההשתתפות של משרד הרווחה מסך ההוצאות (ראה ניתוח תקציבי של היחידה בפרק א', סעיף 6.3).</p>	
<p>בוצע ביחידת רוני'ן יש עובדת זכאות הנותנת מענה לכל צרכי המחלקה, והיא כפופה למנהלת היחידה בשונה ממה שהיה בעבר. עובדת הזכאות מבצעת כיום מטלות הקשורות רק ליחידת רוני'ן.</p>	<p>6. להגדיר את עובדות הזכאות כחלק מעובדי האגף, ולאפשר למנהלת האגף לבחון את סוגיית ההתייעלות של עבודתן ואת אופן חלוקת המטלות של עובדות הזכאות בכל אחת ממחלקות האגף.</p>	
<p>בוצע חלקית הפונקציה של העו"ס מקשר עבודה תהליכי שינוי בתיאום עם מנהל החינוך. השינוי ארע בעקבות הקושי בגיוס כ"א, והעובדה שרוב כ"א ברוני'ן התחלף והעובדים בעלי וותק קצר יחסית. לקראת שנת תשפ"ד הוקצו מטעם מנהל החינוך 2 תקנים לטובת גיוס עו"ס מקשר, אך תהליך הגיוס לא צלח עד עתה. כפתרון זמני, נכתב נוהל עו"ס מייעץ לעבודה מול בתי"ס. הנוהל נשלח לאחרונה למנהלות בה"ס, ובימים אלו נמצאים בשלב ראשוני של הטמעת הנוהל.</p>	<p>7. לשקף את דרכי העבודה של העו"ס המקשר, על ידי בניית תרשים זרימה למנהלות בתי הספר, אשר מפשט את התהליך בהתאם לתרחישים נפוצים, במטרה להעניק טיפול הוליסטי ושלם, ומסגרת המתאימה ביותר לנער ו/או לנערה.</p>	
<p>בוצע חלקית הפונקציה של עו"ס מקשר נבנית</p>	<p>8. לקיים פגישות יזומות בין העו"ס המקשר למנהלים במוסדות החינוך ובמחלקות</p>	

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2021	
<p>ומוגדרת בימים אלו, זאת עפ"י הצרכים שעלו ממנהלי בתי הספר. יש לציין, כי הצרכים שעלו מבתי"ס הינם בסיסיים ולא מהותיים, אך אין ביכולות היחידה להיענות להם בשל מחסור בכוח אדם ובחוסר בשלות של כוח האדם הקיים.</p>	<p>הרלוונטיות, לפחות אחת לחודש, על מנת לדון במקרים מורכבים של תלמידים בסיכון, בתהליכי העבודה ובהתקדמות התהליכים אותם מלווה היחידה בבתי הספר. כמו כן, לשקול את הימצאות העו"ס המקשר בבית הספר לפחות אחת לשבועיים. באופן זה תעלה מודעות מנהלי בתי הספר, באשר לתפקידה של היחידה בטיפול בנוער.</p>	
<p>בתהליך ביצוע בימים אלו הסתיים המכרז להחלפת התוכנה, אשר הצפי לתחילת העבודה היא משנת 2024. התוכנה החדשה תתן מענה הולם ונכון יותר לצרכים בשטח, כולל איסוף נתונים והמצאתם במידת הצורך.</p>	<p>9. לבחון את האפשרות להטמיע מערכת ממוחשבת לניהול המטופלים ברווחה, אשר תאפשר תיעוד, מעקב ובקרה אחר הטיפול בנער ובנערה מרגע הגעתם ליחידה, על ידי כלל הגורמים הרלוונטיים, ובזמן אמת. נדגיש, כי לרוב מערכות אלו כוללות מחוללי דוחות, המקלים על ניהול מערכתי של המטופלים והתכניות הקיימות ביחידה.</p>	
<p>בוצע חלקית יש עדיין עבודה בכל הקשור לחיבור עם רכזי המוגנות. מתקיים קשר רציף עם אחראית המניעה, ובעת שיאוישו המשרות ייעשה חיבור בדגש על עובדי תוכנית "גשרים" (עובד טיפולי במרחב הבית ספרי).</p>	<p>10. לחזק את שיתוף הפעולה עם מדריכי המוגנות בבתי הספר, אותם יחידת רונין לא מלווה, ועם המגדלורים הפועלים בעיר, שכן הם לא מנוהלים על ידי גופים טיפוליים או אנשי טיפול, ולכן חשוב, במסגרת פעילותם, לחזק הקשר עם היחידה.</p>	
<p>בוצע מנהלת האגף גייסה עובד לתפקיד סגן לוגיסטי שאמון על נושאים אלו.</p>	<p>11. להגדיר את האחראי באגף לשירותים חברתיים למעקב אחר הדיווחים והאישורים הנדרשים על פי ההסכמים שנחתמו עם העמותות השונות. הביקורת מדגישה, כי נכון שהגורם האחראי יהיה ברמת האגף ולא ברמת מנהלי המחלקות השונות.</p>	
<p>לא בוצע בפועל זה לא נעשה, אולם במהלך הקורונה עובדי העמותה שנדרשו עפ"י משרד הרווחה להמשיך לפעול עשו זאת. יש להשלים משימה זו, ולהפיץ הוראה</p>	<p>12. לנסח הצהרה עבור עובדי העמותות הרלוונטיות, כי הם מודעים לכך שהוראות חוק העבודה בחירום חלות גם עליהם, וכי יש להם תפקיד מוגדר בחירום, ולוודא החתמתם על הצהרה זו.</p>	

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2021	
כתובה בנושא.		
<p>בוצע</p> <p>מאז כניסתו לתפקיד של סגן לוגיסטי לאגף וגיוס אב בית חדש באגף, קיים שיפור משמעותי בטיפול בפניות. קיימת כתובת שניתן לפנות אליה, אשר נוטלת אחריות ומטפלת.</p>	<p>13. לבחון דרכים לשיפור שירותי התחזוקה במבנים המשמשים את האגף לשירותים חברתיים, כגון "בית עלמה", כך שמנהלי התוכניות יקבלו שירות יעיל ומהיר, ככל שניתן.</p>	
<p>בוצע</p> <p>בשנתיים האחרונות יחידת רונין עובדת עפ"י תוכניות עבודה מדידות. בנוסף בעקבות הביקורת, המחלקה מרכזת בסוף כל שנת פעילות את השיבוצים של הנערות להמשך, על מנת לבצע מעקב ובקרה. יצוין, כי הנערות שמסיימות שהותן ב"עלמה" ממשיכות לקבל ליווי עו"ס ממחלקת רונין לפחות עד גיל 18.</p>	<p>להגדיר יעדי הצלחה מדידים לתכנית "עלמה", כגון: התמדה בשנת הלימודים העוקבת, סיום 10/12 שנות לימוד, גיוס לצה"ל וכד', על מנת לבחון את הצלחת התכנית לטווח ארוך. כמו כן, לבחון את עמידתן של הנערות במדדים שנקבעו לאורך השנים וללמוד מכך על עתיד התכנית, שינויים שיש לעשות בה ו/או הרחבתה.</p>	
<p>בוצע</p> <p>השיפוץ התקיים, המטבח הורחב והשירותים הונגשו.</p>	<p>14. לפעול לקידום תכנית השיפוצים הקיימת למבנה בו מתקיים פרויקט "עלמה".</p>	
<p>בוצע</p> <p>הסגן הלוגיסטי, אשר גויס ע"י מנהלת האגף מטפל בנושא ההתקשרויות ומבצע מעקב לגבי מועד סיום ההסכמים באמצעות קובץ ייעודי. הסגן הלוגיסטי נותן התראה לפני מועד סיום ההסכם לפעול לחידושו.</p>	<p>15. להקפיד, כי הארכת תקופת הסכמים תיעשה בטרם מסתיימת תקופת ההתקשרות המקורית.</p>	
<p>בוצע חלקית</p> <p>קיים אישור היעדר עבירות מין לעו"ס להט"ב מיום 19.9.2021. המלצת הביקורת הינה לדרוש אישור מחדש בכל שנתיים. מדובר בנושא חשוב מאוד, ויש לקיים בקרה הדוקה על הנושא.</p>	<p>16. לערוך בקרה מדוקדקת אחר קבלת אישורי המשטרה מכלל עובדי העמותות, בהתאם לחוק למניעת ההעסקה של עברייני מין במוסדות מסויימים, התשס"א-2001, כמו כן, יש לוודא, כי העובדים מחדשים את האישור אחת לשנה.</p>	
<p>לא רלוונטי</p> <p>תוכנית נוח"ס נסגרה בשל התנהלות</p>	<p>17. להגדיר יעדי הצלחה מדידים לתכנית "נוח"ס,</p>	

יחידת רונ"ן – ביקורת מעקב

עדכון המצב	המלצה מדוח הביקורת בשנת 2021	
בעייתית. לא ידוע האם ובאיזה אופן תחודש התכנית.	כגון : התמדה במסגרת המוצעת, גיוס ההורים וקבלת הסכמתם, גיוס לצה"ל וכד'.	